

Dinicu Golescu și cărțile românești vechi în cultura argeșeană

Dana STANA & Maria PESCARU

Universitatea din Pitești
University of Pitești

Personal e-mails: danastana11@gmail.com, mariapescaru@yahoo.com

Dinicu Golescu and the Romanian Old Books in the Culture of Argeș

Important personality of the Argeș culture, Dinicu Golescu put his intellectual efforts in the interest of the moral and spiritual prosperity of the county. The scholar presents the insertion point between the Romanian and European culture, between the generation of the past and the generation of his present. He addresses this subject using through the bio-bibliographical method and documentary research, representing not only a simple informal subject but also a commemorative one (240 years from birth - in 2017), which underlines the importance of his contribution to the configuration of local education. The volume "Note to my Journey" has constituted a reference point in Romanian culture. For signaling the author's work I used bibliographic systematization by alphabetical criterion, insisting primarily on the volumes falling within in the subject "Old Romanian Book".

Keywords: Dinicu Golescu, old Romanian book, research, culture of Argeș, bibliography

Prin contribuția de față încercăm să punctăm etapele importante din viața unuia dintre cei mai de seamă reprezentanți ai culturii argeșene – Dinicu Golescu -, dar și să aducem un omagiu la împlinirea celor 630 de ani de atestare documentară a orașului Pitești (1388-2018).

Personalitatea lui Constantin (Dinicu) Golescu este conturată prin marcarea unor repere biografice, un medalion demn de o personalitate a vieții culturale argeșene. Născut la 7 februarie 1777 la Golești, județul Argeș, Dinicu Golescu a fost fiul cel mai mic al marelui ban Radu Golescu și al Zoitei Florescu; pe lângă Constantin familia a mai avut alți trei frați: Nicolae (implicat în revoluția lui Tudor Vladimirescu), Gheorghe (intrat în literatură ca *hipocoristicul* Iordache, cel care a realizat cel dintâi dicționar al limbii române) și Ianache vel stolnic.

Din căsătoria cu Zoe Farfara, petrecută în anul 1804, au rezultat cinci copii, cunoscuți posterității ca frații Golești cu rol important în desfășurarea

Revoluției de la 1848: o fiică (Ana C./Racoviță) și patru băieți (cel mai mare dintre ei, Ștefan, liberal de vază, a fost deputat, ministru și chiar prim-ministru, în perioada 1867-1868. Al doilea, Nicolae, a fost de două ori ministru, al treilea, Radu, a fost ofițer de armată și revoluționar pașoptist, iar al patrulea, Alexandru/Albu, om politic liberal și prim-ministru în 1870).

De-a lungul timpului Dinicu Golescu a ocupat mai multe funcții publice, la 24 iunie 1808 îl regăsim ca ispravnic al Județului Muscel, iar la 21 martie 1811 devine stolnic pentru ca în 1812 să cumpăre o casă veche în București pe podul Mogoșoaiei¹. Împreună cu fratele său, Iordache în 1814 a înființat partidul național al lui Golescu ce se opunea politicii domniilor fanariote. A fost pe rând, în 1814, agă, în 1818 hatman și, între 1819-1821, logofăt (*biv-vel-logofăt*). La 21 mai 1821 s-a retras la Golești apoi, participând la proiectele de reforme politice și culturale, s-a refugiat la Brașov, unde a format alături de Eliade Rădulescu o Asociație literară și politică (făcea parte din comitetul literar).

Sprrijinul său față de mișcarea revoluționară de la 1821 condusă de Tudor Vladimirescu s-a manifestat sub forma protestelor față de regimul fanariot.

În 1823 a fost trimis în Rusia într-o misiune secretă pentru a înainta țarului un memoriu din partea boierilor iar un an mai târziu a întreprins prima călătorie în Europa cu caleașca (diligența) sau cu vaporul, fiind primul român care a călătorit cu vaporul. A trecut prin Transilvania spre Ungaria, Austria, Elveția, Italia și, din nou, în Transilvania. În timpul călătoriei sale prin Europa, mai exact în Elveția, în 1825, a fost inițiat în *francmasonerie*.

Momentul cel mai important din viața sa a fost în anul 1826 când a redeschis la Golești, pe moșia sa, școala internat de băieți (închisă la revoluția din 1821), școală cu două cursuri: *ghimnasticesc* și *filosoficesc*, condusă de Aaron Florian, unde tinerii – fără a se ține cont de categoria socială din care făceau parte - puteau învăța gratuit în limbile română, germană, italiană, greacă și latină. Potrivit orientării generale în iluminismul european, învățământul trebuie să cuprindă toți copiii, inclusiv robi țigani și mai târziu chiar și fete. Înființată de tatăl său care a fost și dascăl, școala era folositoare și „începuturilor avocaturii în Țara Românească, destule persoane care puteau și îndeplineau în fapt activitatea de vechili pe lângă instanțele locale”².

Anul 1826 a fost și anul când a plecat spre Bavaria și Elveția pentru a-i așeza pe cei patru fii ai săi la studii în institutele de acolo. Trecând pe la Buda a lăsat manuscrisul *Însemnări* și a scos de sub tipar, în traducerea sa, *Adunare de pilde bisericești și filosofești* (manual de etică ilustrat)³ și *Însemnare [...]*⁴ urmate de *Adunare de tractaturile [...]* (culegere de documente diplomatice)⁵.

A tradus din grecește și a publicat *Elementuri de filosofie morală* după Neofit Vamva în 1827⁶. În 1828 a sprijinit apariția gazetei *Fama Lipsca pentru Dația* (Faima Leipzigului - unicul număr se păstrează la Biblioteca Brukenthal din Sibiu) iar în 1829 a obținut autorizația pentru prima gazetă în limba română *Curierul românesc*⁷ a lui Eliade Rădulescu sub redacția studenților români.

Bibliografia de specialitate pune sub semnul întrebării încă o traducere, cea a lucrării lui Thomas Thornton, *Starea de acum a Valahiei și a Moldaviei* (Buda, 1826)⁸, Golescu ar fi fost inițiatorul și prefațatorul acestei traduceri, iar traducătorul propriu-zis ar fi, de fapt, Eufrosin Poteca.

Curierul românesc din 9 octombrie 1830 a anunțat moartea lui Dinicu Golescu (în data de 5 octombrie, de holeră): „Tu ai dispărut, scrierile tale îți vor supraviețui, și numele tău va rămâne scump științei precum și celor ce se adapă de la izvoarele tale” (I. Heliade)⁹.

Lucrările lui Dinicu Golescu, atât *Însemnare [...]* cât și traducerile sale se regăsesc în bibliotecile importante ale României, unele dintre ele chiar în colecțiile Bibliotecii Județene Argeș.

Astfel *Adunare de pilde bisericești și filosofești*, apărută

la Buda în anul 1826, o lucrare de mici dimensiuni, de format în 8°, cu VIII p.+ 416 p. + [7] f. se păstrează în colecțiile Bibliotecii Academiei Române, a Bibliotecii Universității din Budapesta sau Biblioteca Centrală Universitară „Lucian Blaga” din Cluj (3 exemplare)¹⁰, Biblioteca „Al. și A. Aman” Craiova¹¹, Muzeul de Istorie Craiova¹², biblioteca Colegiului „Carol I” Craiova¹³, dar și în biblioteci din afara României¹⁴.

Traducerea lui Golescu *Adunare de tractaturile [...]*, (Buda, 1826) este, la fel, de format mic – în 8°, cu 88 de pagini. Un exemplar al lucrării se regăsește și în colecțiile Bibliotecii Județene „Dinicu Golescu” Argeș¹⁵. Din ex-libris-ul manuscris păstrat pe foaia de titlu a cărții aflăm că volumul s-a aflat în posesia lui I. Angelescu¹⁶. Alte biblioteci care dețin această lucrare: Biblioteca „Al. și A. Aman” Craiova¹⁷, Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Craiova¹⁸.

Fără îndoială cea mai importantă carte de care se leagă numele lui Dinicu Golescu este *Însemnare a călătorii mele* (Buda, 1826). Lucrarea păstrează formatul, deja tradițional, în 8°, și cuprinde 238 p. + [3] p. Cartea *Însemnare*, considerată primul jurnal de călătorie tipărit în literatura română, este o lucrare ce cuprinde însemnările călătorului despre starea de înapoiere a propriei țări, traiul subuman al țăranului român. Scopul principal nu era călătoria, ci găsirea unor școli potrivite pentru fiii săi. Textul se referă la cele trei drumuri spre Apus: primul în 1824, când ajunge până în Italia, trecând prin Buda, Viena, Trieste și Milano; al doilea în 1825, când ar fi mers la băi în Banat, și apoi la Pesta; al treilea în 1826 călătorind iar în Brașov, spre Bavaria și Elveția, când stabilește doi dintre fiii săi la München și pe ceilalți doi la Geneva.

Dinicu Golescu descrie așadar localitățile prin care trece, precum și noutățile tehnice, modul de viață al oamenilor și ține o evidență a instituțiilor culturale: școli, muzee, teatre, biblioteci etc Este un volum conceput cu intenție didactică și nu din desfătarea călătorului. Este mai mult un document psihologic prin descoperirea reacțiilor intime ale călătorului, sentimentului tonic al descoperirii lumii. Paul Cornea vorbind despre acest volum afirma: „Golescu nu descoperă Europa, de care, ca membru instruit al protipendadei și cititor de carte grecească, nu fusese niciodată străin, ci își descoperă propria-i vocație de laminator. Europa trebuie să fie așa cum și-o închipuie, așa cum trăia, ca experiență livrescă și mit, în gândul tuturor oamenilor culți din Principate; nou cu adevărat pentru Golescu va fi fost ricoșeul, proiecția celor văzute pe ecranul lăuntric, aprecierea pe care de-aici înainte avea să și-o dea sieși și țării”.

În *Jurnal de campanie*, Langeron oferea o imagine respingătoare a conducătorilor Țării Române: „Nu se poate afla pe lume ceva mai deșucheat decât boierii aceștia moldavi și valahi, rușinea Europei!; și, cu toate acestea, în Asia, ei ar trece drept oameni cumsecade...”.

Pentru idealul renașterii și regenerării societății românești lupta Dinicu Golescu împreună cu partidul marilor boieri pământeni¹⁹.

Golescu aprecia și existența bibliotecilor care au manuscrise și cărți atât în limbile de circulație, cât și în latina, greaca veche. A fost impresionat de biblioteca din München cu 52 de sali, cu 400000 de tomuri dintre care 12000 de manuscrise, amintea câteva titluri ale diferitelor cărți rare care l-au impresionat.

Preocuparea pentru dezvoltarea învățământului trebuie însoțită de grija pentru salariile profesorilor care, în momentul respectiv, primeau „câte 5-6 sute de lei pe an, mai puțin decât plata vizitiilor”²⁰. Iată că și în trecut profesorii nu se bucurau de un tratament mai bun decât în zilele noastre. Trebuie să se țină seama, spunea Golescu, de faptul că profesorii „nu mai pot face altă speculație, ci numai a căuta spre folosul luminii”²¹.

Golescu definește patria ca „pământ pe carele toți locuitorii se interisăresc (se interesează) a-l păzi și nimeni nu va să-l părăsească, pentru că nimeni nu-și lasă norocirea” sau „o maică care binevoiește să se afle între toți copiii săi, din care unii pot fi mai bogați și alții de mijloc, dar pe nici unul nu pofteste să fie sărac; fie măcar mari, măcar mici, nici că voiește să fie vreunul împilat cu necazuri”²².

Autorul constată că în toate localitățile existau școli însă descrie mai mult sistemul de învățământ din Viena și povestește despre școlile pentru toate categoriile sociale. Existau școli de cultură generală, ca și la noi, dar și instituții de învățământ superior pentru diferite specializări ca și școli pentru copiii cu diferite deficiențe (auz, văz, vorbire). Sistemul de învățământ oferea educația oamenilor. La noi „locuitorii, din multă juguire ce au avut și neluminare, nu-și cunoaște nici datorii către altul; aducând închinăciune numai aceluia de care se teme, cum stăpânului său, zapciului, ispravnicului, de-l va cunoaște”²³.

O idee obsesivă o reia în toată scrierea sa „mi-am luat îndrăzneala să descriu cele bune ce am văzut, să însemnez cele ce rău să urma (se înfăptuiau) în patria noastră și să chem pe frații compatrioți la o soțietă (societate), cum am văzut, care să silește a depărta relile și a îmbrățișa binele”²⁴.

O lucrare de o asemenea importanță nu putea lipsi din fondurile documentare ale bibliotecilor românești, astfel întâlnim exemplare din lucrarea lui Dinicu Golescu *Însemnare a călătoriei [...]*, (Buda, 1826) în biblioteci precum cea a Muzeului Municipiului București (2 exemplare)²⁵, Biblioteca Academiei Române – filiala Cluj-Napoca²⁶, B.C.U. Cluj-Napoca (6 exemplare)²⁷, Biblioteca Județeană Mureș – Biroul colecții Speciale, Biblioteca Teleki²⁸ din Târgu Mureș, Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul” Vâlcea²⁹, Muzeul de Istorie din Craiova³⁰, Institutul de Cercetări Socio-Umane „C. S. Nicolaescu-Plopșor” Craiova³¹.

Înainte de Dinicu Golescu au mai fost plecați

peste graniță și cunoscuții Constantin Cantacuzino (avem mărturie jurnalul de călătorie din timpul studiilor universitare de la Padova - 1667), Nicolae Milescu Spătaru (avem scrierea din Extremul Orient 1675-1676), însă ei nu au notat fenomenele sociale din punct de vedere critic. Prin cuvântările deosebite intercalate deseori în volum, Dinicu Golescu compară realitățile de la noi cu cele din țările vizitate. Arată de pildă că *de multe ori stăpânitorii au stricat și cele mici școale, dinadins, ca să nu deștepte norodul* (după vizita la Pesta)³².

Dacă a schimbat sau nu ceva în societatea românească nu știm; cert este că volumul a fost reeditat și introdus în manualele școlare, adus deci spre cunoaștere de multe ori.

Importanța lui Dinicu Golescu în viața culturală argeșeană este dovedită nu doar de moștenirea livrească lăsată posterității ci și de numeroasele eponimii, iar în ceea ce privește clădirile ale căror povești se împletesc cu destinul familiei Golescu în județul Argeș amintim aici casa familiei Golescu (mijl. sec. XVII arsă de tătari în 1716-1718, mărită și refăcută de Radu Golescu între 1784-1807, restaurată în 1942-1943 și 1960-1961, azi transformată în muzeu inaugurat în anul 1958), astăzi Muzeul Viticulturii și Pomiculturii din Golești, Ștefănești, Argeș; Teatrul din Pitești, Colegiul Național *Dinicu Golescu* din Câmpulung (1898), Colegiul Național *Zinca Golescu* Pitești, *Rotonda* cu busturile principalelor personalități din familia Golescu, lucrări plastice executate la Institutul *Nicolae Grigorescu* (București), Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș (2003). Bustul lui Dinicu Golescu de Vasile Rizeanu amplasat în fața clădirii Bibliotecii Județene *D. G. Argeș*; Biserica de la Curtea Goleștilor (ridicată în 1646; aici sunt înmormântați membrii familiei Golescu).

Iluministul Dinicu Golescu, cărturar și memorialist, metrolog, statistician, militant politic și cultural s-a făcut cunoscut pentru implicațiile făcute în direcția de dezvoltare a învățământului pentru iluminarea prin școli și bun apărător al țăranilor. Ca promotor al iluminismului românesc a contribuit la promovarea scrisului în limba română, logofăt fiind a dat poruncă să nu se mai scrie cu „slove aruncate pe deasupra, în vreme ce națiile scriu cu slove în rînd și de a (nu mai) amesteca într-însele și cuvinte grecești”. A fost primul care a făcut trecerea înspre limba română literară și primul care a introdus cuvintele: *biblioteca*, *academie* (instituție de învățământ superior, universitate), *gazetă*, cuvinte noi cu care a îmbogățit limba română, în total aproximativ 240 de cuvinte noi din varii domenii: economie, politico-administrativ, cultural etc.

Dinicu Golescu nu s-a remarcat ca domnitor în vremea sa, ci a dat dovadă de bravură prin scrierile sale, prin conceptele transmise, concepte de cultură, morală și societate.

Note:

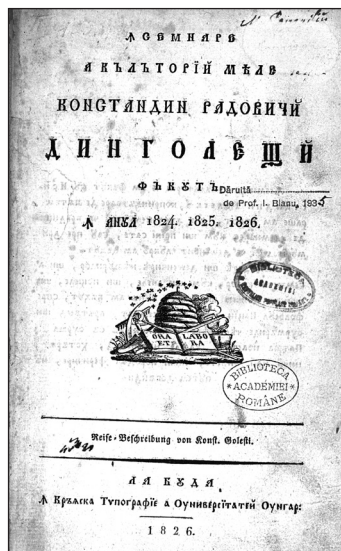
1. Palatul a fost, pe rând, reședință pentru Alexandru D. Ghica-Vodă, Gheorghe Bibescu, Barbu Știrbey, Alexandru Ioan Cuza. În prezent este Muzeul de Artă al României, construcție refăcută pe timpul lui Carol al II-lea
2. Titică Predescu, *Istoria baroului Argeș*, Ed. RAO, București, 2003, p. 11.
3. Ion Bianu, Nerva Hodoș, Dan Simonescu, *Bibliografia Românească Veche 1508-1830*, vol. I-IV, București, 1903-1944, vol. III, nr. 1274, p. 489-491 (în continuare BRV); *Cartea românească veche în Imperiul Habsburgic (1691-1830). Recuperarea unei identități culturale. Old Romanian Book in the Habsburg Empire (1691-1830). Recovery of a cultural identity*, Ioan Chindriș, Niculina Iacob, Eva Mârza, Anca Elisabeta Tatay, Otilia Urs, Bogdan Crăciun, Roxana Moldovan, Ana Maria Roman-Negoi, Cluj-Napoca, Editura MEGA, 2016, p. 553-554 (în continuare CRVIH).
4. BRV, III, nr. 1276, p. 492-495; Dan Râpă-Buicliu, *Bibliografia Românească Veche. Additamenta I (1536-1830)*, Ed. Alma, Galați, 2000, p. 434 (în continuare Additamenta); CRVIH, p. 555-556.
5. BRV, III, nr. 1275, p. 491; CRVIH, p. 554-555.
6. BRV, III, nr. 1307, p. 532-534.
7. BRV, III, nr. 1418, p. 625-627; Additamenta, p. 444-445.
8. BRV, III, nr. 1291, p. 518-523; Additamenta, p. 436-437; CRVIH, p. 558-559.
9. Anastasie Iordache, *Goleștii. Locul și rolul lor în istoria românilor*, București, Ed. Științifică și enciclopedică, 1979, p. 30.
10. Elena Mosora, Doina Hanga, *Catalogul cărții vechi românești din colecțiile B.C.U. „Lucian Blaga” Cluj. 1561-1830*, Cluj-Napoca, Biblioteca Centrală Universitară „Lucian Blaga”, 1991, p. 235-236; CRVIH, p. 554.
11. Aurelia Florescu, *Tezaur. Carte veche românească. 1557-1830*, Craiova, Ed. Aius, 2000, p. 500.
12. *Ibidem*.
13. *Ibidem*.
14. Bogdan Andriescu, *Cartea românească veche în colecțiile Bibliotecii Universității Eötvös Loránd Budapesta. Catalog*, Ed. Armanis-Mega, Sibiu-Cluj-Napoca, 2013, p. 84-85.
15. Inv. nr. 171839.
16. Margareta Tudor, *Catalogul cărții vechi românești din Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș (1642-1830)*, Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș, Pitești, 2007, p. 123-124.
17. Aurelia Florescu, *op. cit.*, p. 501.
18. *Idem*.
19. Dan A. Lăzărescu, *Imaginea poporului roman în conștiința europeană (1821-1834)*, București, Editura Agir, 1999, p. 105.
20. *Însemnare a călătoriei...*, p. 66
21. *Ibidem*.
22. *Ibidem*, p. 97.
23. *Ibidem*, p. 147.
24. *Ibidem*, p. 97.

25. Ștefania-Cecilia Ștefan, *Catalogul cărții românești și rare din colecția Muzeului Municipiului București (1648-1829)*, București, Cimec, 2008, p. 150-152.
26. Otilia Urs, *Catalogul cărții românești vechi din Biblioteca Academiei Române filiala Cluj-Napoca*, Cluj-Napoca, Ed. Mega, 2011, p. 665.
27. Elena Mosora, Doina Hanga, *op. cit.*, p. 236.
28. Carmen Muntean, *Cărți vechi românești tipărite la Buda, existente în fondul Teleki-Bolyai al Bibliotecii Județene Mureș*, în *Marisia*, XIII-XIV, 1983-1984, p. 462.
29. Dumitru Lazăr, Costea Marinouiu, Petre Mateiescu, *Catalogul preliminar al colecțiilor de carte veche din județul Vâlcea, Râmnicu-Vâlcea*, Ed. Almarom, 2001, p. 91.
30. Aurelia Florescu, *op. cit.*, p. 501.
31. *Ibidem*.
32. Anastasie Iordache, *Goleștii. Locul și rolul lor în istoria românilor*, București, Ed. Științifică și Enciclopedică, 1979, p. 78.

Bibliography:

- Andriescu, Bogdan, *Cartea românească veche în colecțiile Bibliotecii Universității Eötvös Loránd Budapesta. Catalog (The Old Romanian Book in the Collections of the Eötvös Loránd University Library in Budapest. Catalog)*, Ed. Armanis-Mega, Sibiu-Cluj-Napoca, 2013.
- Bianu, Ion, Hodoș, Nerva, Simonescu, Dan, *Bibliografia Românească Veche 1508-1830, (The Old Romanian Book)*, vol. I-IV, București, 1903-1944.
- Cartea românească veche în Imperiul Habsburgic (1691-1830). Recuperarea unei identități culturale (Old Romanian Book in the Habsburg Empire (1691-1830). Recovery of a cultural identity)*, Ioan Chindriș, Niculina Iacob, Eva Mârza, Anca Elisabeta Tatay, Otilia Urs, Bogdan Crăciun, Roxana Moldovan, Ana Maria Roman-Negoi, Editura MEGA, Cluj-Napoca, 2016.
- Cartea veche românească în colecțiile Bibliotecii Centrale Universitare București (Old Romanian Book in the University of Bucharest Central Library)*, prefață de Virgil Căndea, București, 1972.
- Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900 (The Dictionarie of the Romanian Literature from Origins until 1900)*, vol E/K., Editura Univers Enciclopedic, București, 2005;
- Dinicu Golescu. Scrieri (Dinicu Golescu. Writings)*, Ediție îngrijită, studiu introductiv, note, comentarii, bibliografie, glosar și indice de Mircea Angheliescu, Editura Minerva, București, 1990.
- Florescu, Aurelia, *Tezaur. Carte veche românească. 1557-1830*, Ed. Aius, Craiova, 2000;
- Hâncu, G. *Cartea românească veche: bibliografie (The Old Romanian Book: Bibliography)*, Biblioteca regională V. A. Urechia, Galați, 1965.
- Iordache, Anastasie, *Goleștii. Locul și rolul lor în istoria*

- românilor (*The Golescu family. Their place and role in the history of Romanians*), Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1979.
- Lazăr, Dumitru, Marinouiu, Costea, Mateiescu, Petre, *Catalogul preliminar al colecțiilor de carte veche din județul Vâlcea*, Ed. Almarom, Râmnicu-Vâlcea, 2001.
- Lăzărescu, Dan A., *Imaginea poporului roman în conștiința europeană (1821-1834) (The image of the Romanian people in the European consciousness)*, Editura Agir, București, 1999.
- Literatura română. Ghid bibliografic. Partea a II-a. Scriitori (A-L) (The Romanian literature. Bibliographic Guide. Part II. Writers (A-L))*, Biblioteca Centrală Universitară București, București, 1982.
- Mosora, Elena, Hanga, Doina, *Catalogul cărții vechi românești din colecțiile B.C.U. „Lucian Blaga” Cluj 1561-1830 (Catalog of the old Romanian Book in the Collections of B.C.U. „Lucian Blaga” Cluj)*, Biblioteca Centrală Universitară „Lucian Blaga”, Cluj-Napoca, 1991.
- Muntean, Carmen, *Cărți vechi românești tipărite la Buda, existente în fondul Teleki-Bolyai al Bibliotecii Județene Mureș (Old Romanian Books printed in Buda, existing in the Teleki-Bolyai Fund of the Mureș County Library)*, în *Marisia*, XIII-XIV, 1983-1984, p. 461-465;
- Popa, Petre, *Personalități din familia Golescu în Enciclopedia Argeșului și Muscelului (Personalities from the Golescu family in The Arges and Muscel Encyclopedia)*, în *ARGESIS, Studii și comunicări, Seria Istorie XXIV*, Editura ORDESSOS, Pitești, 2015.
- Popp, Gheorghe, *Dinicu Golescu (Dinicu Golescu)*, Editura Tineretului, București, 1968.
- Predescu, Titică, *Istoria baroului Argeș (The History of the Argeș Bar)*, Editura RAO, București, 2003.
- Popp, Ion (coord.), *Dicționar analitic de opere literare românești (Analytical Dictionary of the Romanian Literary Works)*, Ediție definitivă (A-M), vol I-II, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2007.
- Râpă-Buicliu, Dan, *Bibliografia Românească Veche. Additamenta I (1536-1830) (The Old Romanian Book. Additamenta I (1536-1830))*, Ed. Alma, Galați, 2000.
- Simion, Eugen (coord.), *Dicționarul general al Literaturii române de la origini până în prezent (The General Dictionary of the Romanian Literature from its Origins to the Present)*, vol E/K, Editura Univers Enciclopedic, București, 2005.
- Simion, Sorin, *240 de ani de la nașterea lui Dinicu Golescu (240 Years since the Birth of Dinicu Golescu)* în *Ziarul de Argeș*, articol disponibil la adresa web: <http://www.ziarulargesul.ro/240-de-ani-de-la-nasterea-lui-dinicu-golescu/>, accesat la data de 28 ianuarie 2018.
- Stoicescu, Nicolae, *Bibliografia localităților și monumentelor feudale din România, I, Țara Românească, (Muntenia, Oltenia și Dobrogea) (The Bibliography of Localities and Feudal Monuments in Romania, I, Romanian Country), (Muntenia, Oltenia and Dobrogea) vol 1: A-L* cu o prefață de ISPP Firmilian Arhiepiscopul Craiovei și Mitropolitul Olteniei, Editată de Mitropolia Olteniei, București, 1970.
- Ștefan, Ștefania-Cecilia, *Catalogul Cărții românești vechi și rare din colecția Muzeului Municipiului București (1648-1829) (The Catalog of Old and Rare Romanian Book in the Collection of the Bucharest Museum)*, CIMEC, București, 2008.
- Tudor, Margareta, *Catalogul cărții vechi românești din Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș (1642-1830) (Catalog of the old Romanian book in the “Dinicu Golescu” County Library Argeș (1642-1830))*, Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș, Pitești, 2007.
- Urs, Otilia, *Catalogul cărții românești vechi din Biblioteca Academiei Române filiala Cluj-Napoca (The catalog of the old Romanian book in the Romanian Academy Library, Cluj-Napoca)*, Ed. Mega, Cluj-Napoca, 2011.

Foia de titlu a lucrării Însemnare a călătoriei..., Buda, 1826
Sursa: <https://tiparituriromanesti.files.wordpress.com/2012/01/insemnare-a-calatoriei-mele.jpg>

Dinicu Golescu
Sursa: https://en.wikipedia.org/wiki/Dinicu_Golescu#/media/File:Dinicu_Golescu.jpeg